

Posudek na bakalářskou práci

Jan Bednář, **Prior, Grand a Afi**

Ústav historických věd FF UPCE, 2020

Zpracoval: Mgr. Bohdan Šeda

Podle autorovy anotace je tématem práce hledání důvodů a okolností vzniku tří obchodních domů, či obchodně administrativních center v Pardubicích v letech 1974-1974 a 2003-2008. Podle zásad pro vypracování je cílem práce zhodnocení různých přístupů k utváření spotřebitelské obchodní infrastruktury v Pardubicích a vyhodnocení vlivu proměn politických sociálních a kulturních determinant na utváření obchodních prostor a jejich recepce obyvateli města v průběhu posledního půlstoletí.

Práce je prezentována na 68 textových stranách (vlastní text na 54 stranách) a je doplněna obrazovou přílohou obsahující pouze tři položky.

Práce je kromě úvodu (4 strana) a závěru (1,5 strany) rozdělena na tři hlavní části nazvané: 1. Prior v Pardubicích (10 stran), 2. Prior v Pardubicích (10 stran) a 3. Zástavba Masarykova náměstí (14 stran). Každá ze tří kapitol je víceméně hodně rozdělena do podkapitol Stručný dějinný vývoj, Z úředních dokumentů a zápisů a na část nazvanou Z médií.

Poměrně obsáhlý úvod je věnován definicím pojmů veřejný prostor, obchodní dům a nákupní centrum a dále jakési sociologické reflexi vztahu veřejného prostoru a poloveřejných prostor obchodních domů založená na rešerši dvou sociologických studií. Vztah úvodní části k vlastnímu tématu práce není zcela zřejmý. Úvod neobsahuje žádný nástin metodického přístupu autora ani jasnější formulaci výzkumných otázek. Metodickou nejasnost lze považovat za jednu z hlavních slabín práce.

První část je věnovaná obchodnímu Prior. Obsahuje především rešerši archivních pramenů z fondů MěNV a KNV a dále výtahy z článků v deníku Zář.

Druhá část práce se zabývá transformací bývalého hotelu Grand na obchodně administrativní centrum. Opět je založena na výtahu z archivních materiálů, především zápisů z jednání Rady a Zastupitelstva města Pardubic a na výtazích z regionálního tisku.

Třetí část práce se týká zástavby Masarykova náměstí, respektive okolností výstavby obchodního domu Afi. Většinu rozsahu kapitoly tvoří výtahy ze zápisů z jednání zastupitelstva města Pardubic z let 2003-2008, případně o výtahy z novinových článků především z Pardubického deníku.

Nedlouhý závěr pouze ve třech odstavcích rekapituluje obsah tří hlavních kapitol. Vlastnímu srovnání různých přístupů je věnován pouze jediný odstavec chabé stylistické úrovně.

Použité prameny jsou velmi skromné. Autor se omezil na fondy Městského Národního Výboru, Zastupitelstva města Pardubic a novin Zář. Zcela rezignoval na pokus získat materiály z Archivu stavebního úřadu, či z archivu Odboru Hlavního architekta Magistrátu města Pardubic.

Také seznam použité literatury je poměrně chudý.

Obrazová příloha je zcela nedostatečná. Obsahuje pouhé tři položky tvořené jediným ilustračním obrázkem pro každou ze zkoumaných staveb. V případě hotelu Grand potom zcela nerelevantním zobrazením nerealizovaného projektu Citelně chybí očekávatelná historická plánová a fotografická dokumentace ilustrující přerod zkoumaných lokalit a dokumentace vlastních zkoumaných objektů včetně geneze a vývoje architektonických návrhů

Předložená bakalářská práce je přepracovanou verzí neobhájené bakalářské práce téhož autora s názvem Utváření veřejného prostoru v Pardubicích 1845-1989 předložené v roce 2020.

V mezidobí došlo ke změně tématu a lepší formulaci cílů práce. Obsah se tak víceméně kryje se zadáním. Byla výrazně zlepšena jazyková úroveň práce. Byla doplněn rozsah archivních pramenů a požitá literatury. Přesto je zlepšení pouze dílčí a řada výhrad přetrvává:

- Stále chybí uvedení do problematiky a formulování východisek práce, přehled stavu bádání.
- Chybí kapitola věnované obecnému vývoji obchodních prostor v 19. a 20. století
- Cíle práce jsou formulovány pouze vágně: Hledání důvodů, proč a za jakých okolností byly postaveny tři obchodní domy a porovnání rozdílů okolností jejich výstavby. Nejsou formulovány, žádné výzkumné teze ani otázky, které by měla práce potvrdit nebo vyvrátit.
- V jednotlivých kapitolách bylo rezignováno na průzkum vnímání kvalit architektonického ztvárnění jednotlivých staveb například v odborných architektonických periodících (časopisy Architektura ČSSR, Architekt apod).
- Chybí širší syntetická komparativní kapitola srovnávající různé přístupy ke stavbám z různých pohledů. Například z pohledu architektonicky urbanistického (izolovaná novostavba v nově vytvářeném centrálním městském prostoru, adaptace a změna funkce existujícího památkově chráněného objektu, vznik rozsáhlého multifunkčního centra výrazně přeformátovávajícího střed města), z pohledu funkčního (obchodní dům jednoho provozovatele s otevřenou prodejní plochou, obchodní pasáž s řadou samostatných nájemních obchodů a specifickým provozem multikina, smíšené obchodně administrativní centrum), z pohledu dopravního (od pěší docházky zákazníků k rostoucím nárokům na podzemní parkování), z pohledu sociologického (od místa nákupu k místu s výraznou zábavně pobytovou funkcí) atd. apod)
- Citelně chybí očekávatelná historická plánová a fotografická dokumentace ilustrující přerod zkoumaných lokalit a dokumentace vlastních zkoumaných objektů včetně geneze a vývoje architektonických návrhů

Přes výše uvedené výrazné nedostatky došlo k výraznému zlepšení oproti předchozí předložené verzi práce, a proto s výhradami, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci **E**.

V Pardubicích 10.8.2021

Mgr. Bohdan Šeda